Valsts ieņēmumu dienests

06.07.2026.

Informatīvais materiāls

Par pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojumu, kuru paredz Padomes 2025. gada 27. maija Regula (ES) 2025/1106, ar ko izveido instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju" (*SAFE*)

Informējam, ka Eiropas Savienības Padome 2025. gada 27. maijā pieņēma Padomes Regulu (ES) 2025/1106, ar ko izveido instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju" (turpmāk – *SAFE* regula). *SAFE* regula paredz izveidot pagaidu finansiālu atbalsta instrumentu tām dalībvalstīm, kuras vēlas ieguldīt aizsardzības industrijas ražošanā.

SAFE regulas 20. pants ievieš īpašu un pagaidu pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) atbrīvojumu jeb _SAFE_ PVN atbrīvojumu, ievērojot principus, kas iekļauti Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu. Regula ir tieši piemērojams tiesību akts.

SAFE regulas 20. pantā minētie aizsardzības ražojumi un citi aizsardzības vajadzībām izmantojamie ražojumi ir definēti *SAFE* regulas 2. panta 1. un 2. punktā un **ietver noteiktas preces, pakalpojumus un būvdarbus.**

Par *SAFE* PVN atbrīvojuma piemērošanu un priekšnodokļa atskaitīšanu

Atbilstoši *SAFE* regulas 20. panta 1. punktam *SAFE* PVN atbrīvojums ir piemērojams aizsardzības ražojumu vai citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu piegādēm (tai skaitā piegādēm Eiropas Savienības (turpmāk – ES) teritorijā), importam un iegādēm ES teritorijā, ja tos veic saskaņā ar līgumiem, kas izriet no iepirkumiem, kurus atbalsta *SAFE* instruments.

SAFE PVN atbrīvojums ir piemērojams tikai **darījumiem starp preču galapiegādātāju (vai pakalpojumu galasniedzēju) un galasaņēmēju**. *SAFE* PVN atbrīvojumu var piemērot, ja iepirkumā, ko **atbalsta _SAFE_ instruments**, preci piegādā vai pakalpojumu sniedz iepirkuma līgumā norādītajam galapasūtītājam. Piegādēm vai pakalpojumiem, ko apakšuzņēmējs veic preču galapiegādātājam vai pakalpojumu galasniedzējam, *SAFE* PVN atbrīvojums nav piemērojams.

Gadījumā, ja par iekšzemes preču piegādi ir veikts avansa maksājums (piemēram, 20 procentu apmērā) pirms *SAFE* regulas stāšanās spēkā, tad *SAFE* regulā paredzētais PVN atbrīvojums nav piemērojams šai avansa daļai, proti, atbrīvojums nav piemērojams tai piegādes vērtības daļai, par kuru PVN kļuva iekasējams pirms *SAFE* regulas piemērošanas sākuma. Savukārt attiecībā uz atlikušo daļu (piemēram, 80 procentiem) no preču piegādes vērtības *SAFE* regulā paredzētais PVN atbrīvojums var tikt piemērots, ja PVN par šo daļu kļūst iekasējams pēc *SAFE* regulas stāšanās spēkā un ir izpildīti *SAFE* regulā noteiktie nosacījumi.

SAFE regulas 20. pants **dod tiesības preču galapiegādātājam** un **pakalpojumu galasniedzējam atskaitīt priekšnodokli** par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem darījumos, kuri veikti saskaņā ar noslēgto līgumu iepirkumā, ko atbalsta *SAFE* instruments.

1. piemērs

Preču galapiegādātājs – Latvijā reģistrēts PVN maksātājs:

1) iekšzemē iegādājas preces no cita Latvijā reģistrēta PVN maksātāja un
2) iegādājas preces ES teritorijā no Vācijā reģistrēta PVN maksātāja.
Iegādātās preces tiks izmantotas aizsardzības ražojumu piegādes nodrošināšanai saskaņā ar noslēgto līgumu iepirkumā, ko atbalsta SAFE instruments. Preču galapiegādātājam ir tiesības atskaitīt priekšnodokli gan par iekšzemē iegādātajām precēm, gan par preču iegādi ES teritorijā.

Par dokumentiem *SAFE* PVN atbrīvojuma piemērošanai

SAFE PVN atbrīvojuma piemērošana ir saistīta ar noteiktiem nosacījumiem, kas jāievēro preču galapiegādātājam vai pakalpojumu galasniedzējam. Preču galapiegādātājam vai pakalpojumu galasniedzējam ir pienākums pierādīt, ka piegāde vai pakalpojums ir veikti atbilstoši līgumam, kas noslēgts iepirkumā, kuru atbalsta *SAFE* instruments.

SAFE regulas pielikumā ir noteikta vienota *SAFE* PVN atbrīvojuma sertifikāta forma.

SAFE PVN atbrīvojuma sertifikātu apstiprina dalībvalsts kompetentā iestāde – Aizsardzības ministrija. Aizsardzības ministrija reģistrē pasūtītājus, kas noslēguši līgumus *SAFE* regulai atbilstošā iepirkumā.

Preču galapiegādātājiem vai pakalpojumu galasniedzējiem Aizsardzības ministrijas apstiprinātais *SAFE* PVN atbrīvojuma sertifikāts ir jāsaglabā savā uzskaitē, lai varētu pierādīt savas tiesības darījumam nepiemērot PVN.

Papildus preču galapiegādātājam vai pakalpojumu galasniedzējam, lai pamatotu *SAFE* PVN atbrīvojuma piemērošanu aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, ir jābūt **dokumentācijai, kas saista katru veikto darījumu ar *SAFE* atbalstītu iepirkumu** (piemēram, var ietvert līgumus, pasūtījumu veidlapas, pieņemšanas/nodošanas aktus un rēķinus, kā arī citus saistītus dokumentus, kuros norādīta atsauce uz *SAFE* regulai atbilstošā iepirkumā noslēgtu līgumu un atbilstīgajiem, piegādātajiem aizsardzības ražojumiem).

Preču galapiegādātāja vai pakalpojumu galasniedzēja izrakstītajam PVN rēķinam par darījumu, kas veikts saskaņā ar *SAFE* regulai atbilstošā iepirkumā noslēgtu līgumu, ir

jāatbilst Pievienotās vērtības nodokļa likuma prasībām, un tajā **jābūt norādītai atsaucei** uz *SAFE* regulas 20. pantu, kā arī uz *SAFE* projektu vai iepirkumu.

Katrai preču galapiegādātāja piegādātajai precei (partijai) vai pakalpojuma galasniedzēja sniegtajam pakalpojumam **jābūt izsekojamam no līguma noslēgšanas brīža**.

Par darījumu deklarēšanu PVN deklarācijā

Preču iegādes un pakalpojumu saņemšanas darījumi, kuriem piemērots *SAFE* regulas 20. pantā noteiktais *SAFE* PVN atbrīvojums, PVN deklarācijā nav jānorāda.

Preču galapiegādātājiem vai pakalpojumu galasniedzējiem iekšzemē veiktie darījumi, kuriem piemēro *SAFE* regulā noteikto *SAFE* PVN atbrīvojumu, jānorāda attiecīgi PVN deklarācijas:

- **43. rindā** – piegādāto preču vērtība;
- **43.** un **48. rindā** – sniegto pakalpojumu vērtība.

Preču galapiegādātājam vai pakalpojumu galasniedzējam – reģistrētam PVN maksātājam – veiktie darījumi, kuriem piemērots *SAFE* regulas 20. pantā noteiktais *SAFE* PVN atbrīvojums, ir jādeklarē atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām".

Priekšnodokļa atskaitīšana par izdevumiem saistībā ar darījumiem, kuriem piemērots *SAFE* regulas 20. pantā noteiktais *SAFE* PVN atbrīvojums, veicama vispārīgajā kārtībā, atkarībā no darījuma veida atskaitāmās PVN summas deklarējot PVN deklarācijas 60.–64. rindā un PVN 1 pārskata I vai II daļā.

2. piemērs

Preču galapiegādātājs – Latvijā reģistrēts PVN maksātājs – taksācijas periodā iekšzemē iegādājas mehāniskās daļas no cita Latvijā reģistrēta PVN maksātāja un iegādājas mikroshēmas ES teritorijā no Vācijā reģistrēta PVN maksātāja. Iegādātās preces tiks izmantotas aizsardzības ražojumu piegādes nodrošināšanai saskaņā ar noslēgto līgumu iepirkumā, ko atbalsta SAFE instruments.
Preču galapiegādātājs PVN deklarācijā norāda:
- 60. un 62. rindā PVN summu, kas norādīta preču galapiegādātājam izrakstītajā PVN rēķinā par iekšzemē iegādātajām precēm, informāciju par darījumu norāda PVN deklarācijas pielikuma PVN 1 pārskata I daļā[1];
- 50. rindā ar PVN standartlikmi apliekamās preču iegādes ES teritorijā vērtību, no tās aprēķināto PVN – 55., 60. un 64. rindā, informāciju par darījumu norāda PVN deklarācijas pielikuma PVN 1 pārskata II daļā[2].

Par PVN atbrīvojuma piemērošanu darījumiem, par kuriem PVN aprēķina šo preču pircējs

Darījuma brīdis un brīdis, kad nodokli par preču iegādi ES teritorijā norāda PVN deklarācijā, nav saistīts ar avansa veikšanu. Līdz ar to preču piegādātājam būs tiesības

[1] Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām" 17.22. 17.24. un 19.1. apakšpunkts.
[2] Turpat, 17.14., 17.19., 17.22., 17.26.1. un 19.2. apakšpunkts.

uz atbrīvojuma no PVN piemērošanas, ja tā rīcībā būs *SAFE* regulas pielikumā noteiktais *SAFE* PVN atbrīvojuma sertifikāts par preču piegādi ES teritorijā, kas veiktas *SAFE* regulas ietvaros veiktiem darījumiem, neatkarīgi no avansa brīža.

Savukārt nodokli par saņemtajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likumu ir iekšzeme un kuri saņemti no citas dalībvalsts nodokļa maksātājiem vai trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātājiem, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, norāda tā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, kurā pakalpojums saņemts vai atlīdzība par šo pakalpojumu ir veikta avansā[3]. Tādējādi, ja pakalpojuma saņēmējs saņems pakalpojumus, par kuriem ir aprēķināms PVN saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 88. vai 89. pantu, avansa veikšanas brīdis ir svarīgs. Proti, ja avanss tika veikts pirms *SAFE* regulas spēkā stāšanās, piemērot atbrīvojumu nebūs tiesiska pamata.

SAFE regulu piemēro ar 2025. gada 29. maiju.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 06.07.2026.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 26.10.2026.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas sadaļā "Sarakste ar VID".

[3] Pievienotās vērtības nodokļa likuma 122. panta pirmā daļa.